

UNIT X

Lesson 55

మేకను పట్టుకున్న కొండచిలువ

గ్వాలియర్, సెప్టెంబర్ 26.

మొన్న గ్వాలియర్ కోట ఆవరణలో ఒక పెద్ద కొండచిలువ ఒక మేకను పట్టుకుని మింగుతూ ఉండగా దాన్ని పట్టుకున్నారు. అప్పటికి మేక శరీరంలో సగానికి పైగా కొండచిలువ నోటిలోనికి వెళ్ళిపోయింది. మేక వెనక కాళ్ళు మాత్రం బైటికి కనిపిస్తున్నాయి. ఆ కాళ్ళు పట్టుకొని మేకను బయటికి లాగారు. అప్పటికి మేక ఇంకా బతికి వుంది. కాని ఆ తర్వాత కొద్ది సేపటికి అది చచ్చిపోయింది. కొండచిలువను స్థానిక జంతుప్రదర్శనశాలకు అప్పగించారు. కొండచిలువ సుమారు 40 కిలోగ్రాముల బరువు వుంది. దాని వయస్సు

THE PYTHON THAT SWALLOWED A GOAT

Gwalior, September 26.

One python, while swallowing a goat inside the Gwalior fort on the other day, was caught. By that time more than half of the goat's body was inside the python's mouth. But the hind legs of the goat were seen outside. People pulled it out with those hind legs. The goat was still alive by then. But after a short while, it died. The python was handed over to a local zoo. The python weighed about 40 kilograms. It was ten years old. The goat

పది సంవత్సరాలు. అది పట్టుకున్న మేక
బరువు 15 కిలోగ్రాములు.

ఆంధ్రప్రభ 27-9-1975

***

పాపం, రవి!

రవి బడికి వెళ్తూ దోవలో ఒక జామ చెట్టును చూశాడు. చెట్టుకు జామకాయలున్నాయి. అతనికి నోరూరింది. ఒక రాయి తీసుకుని కాయను కొట్టాడు. అక్కడ ఉన్న కాకి ఆ రాయి తగిలింది. అది కింద పడ్డది. రవి దాని దగ్గరికి వెళ్ళి చూశాడు. అది బతికి లేదు. దెబ్బ బాగా తగలటం వల్ల చచ్చింది. రాయి విసిరేటప్పుడు అది ఆ కాకి తగులుతుందని, ఆ కాకి చస్తుందని రవి అనుకోలేదు. అది చావటం వల్ల ఎవరైనా చూసి తిడ్డారేమోనని భయపడ్డాడు. రాళ్ళు వెయ్యకుండా చెట్టు ఎక్కి జామకాయలు కోద్దాం అనుకున్నాడు. చెట్టు ఎక్కుతూండగా కాలు జారి కింద పడిపోయాడు. అతను పట్టుకున్న కొమ్మ గూడా విరిగిపోయింది. కింద వాన నీళ్ళున్నాయి. నీళ్ళల్లో పడటం వల్ల అతని బట్టలు తడిసిపోయాయి. వాళ్ళ నాన్న గారికి చెప్పకుండా పెట్టుకుని వచ్చిన గడియారం గూడా తడిసిపోయింది. నీళ్ళు తగలగానే అది ఆగిపోయింది. వాళ్ళ నాన్నగారు కోప్పడ-తారేమోనని అతను భయపడిపోయాడు. అప్పటికి స్కూలు టైము అయిపోయింది. వాళ్ళ నాన్నగారు అప్పటికి ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయి ఉంటారు అనుకుని మెల్లగా ఇంటికి వెళ్ళేసరికి వాళ్ళ నాన్నగారు వరండాలో కూర్చుని వున్నారు.

captured by the python was 15 kilograms.

(Andhra Prabha 27-9-1975.)

***

POOR RAVI!

Ravi, on his way to school, saw guava tree. There were fruits on the tree. He wanted to eat them. He threw a stone at the fruits. The stone hit a crow which was there on the tree. It fell down. Ravi went close to that and looked at it. Since it was hurt severely, it died. While throwing the stone Ravi never thought that it would hit the crow and the crow would die. He was afraid that somebody might scold him. He wanted to pluck some guavas by climbing the tree without throwing stones any more. But while climbing up the tree he slipped and fell down. The branch he was holding was also broken. There was rain water below. Since he fell into the water his clothes got wet. The watch he wore without his father's knowledge also got wet. The moment it fell in water, it stopped working. He was afraid that his father might take him to task. Thinking that his father would have left for his office, he started slowly for his home. But, his father was in the verandah by the time he reached home.

DRILLS

a. Repetition drill

రవి ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.	ఆ మేక బతికి ఉంది.
నేను తొందరగా యింటికి వెళ్ళిపోవాలి.	ఈ మేక బతికి లేదు.
కొమ్మ విరిగింది; కొమ్మ విరిగిపోయింది.	సుబ్బారావు కూర్చుని వున్నాడు.
కింద పడ్డాడు; కింద పడిపోయాడు.	అతను నిల్చుని వున్నాడు.
రైలు వెళ్ళింది; రైలు వెళ్ళిపోయింది.	ఆ కుక్క కారు కింద పడి చచ్చింది.
మేక చచ్చింది; మేక చచ్చిపోయింది.	కొండచిలువ చావలేదు.
బస్సు ఆగింది; బస్సు ఆగిపోయింది.	ఆ కాకి దెబ్బ తగిలింది; అది ఇంకొక
నాటకం అయింది; నాటకం అయిపోయింది.	గంటలో చస్తుంది.
పందిరి కూలింది; పందిరి కూలిపోయింది.	ఆ మేక బతికి ఉంది; ఇంకా చావలేదు.

b. Build-up drill

పట్టుకున్నారు.
కొండచిలువను పట్టుకున్నారు.
మింగుతూ ఉండగా కొండచిలువను పట్టుకున్నారు.
పట్టుకుని మింగుతూ ఉండగా కొండచిలువను పట్టుకున్నారు.
మేకను పట్టుకుని మింగుతూ ఉండగా కొండచిలువను పట్టుకున్నారు.
ఒక మేకను పట్టుకుని మింగుతూ ఉండగా కొండచిలువను పట్టుకున్నారు.

c. Completion drill

Model

- అతను 7 గంటలకు కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. 2. జనం టిక్కెట్ల కోసం నిల్చున్నారు.
ఇప్పుడు ఇంకా కుర్చీలో ..... టిక్కెట్లు అయిపోయాయి.
ఇప్పుడు ఇంకా కుర్చీలో కూర్చుని వున్నాడు. వాళ్ళు ఇంకా .....
1. కుక్క కారు కింద పడింది. 3. అందరూ సినిమాహాల్లో కూర్చున్నారు.
దానికి కొన్ని దెబ్బలు తగిలాయి. సినిమా అయిపోయింది.
కాని బతికింది. వాళ్ళు ఇంకా .....
ఇప్పుడు అది .....

d. Combination drill

Model (i) గోపి దాన్ని బయటికి లాగాడు. వెంటనే అది చచ్చిపోయింది.

గోపి దాన్ని బయటికి లాగగానే అది చచ్చిపోయింది.

1. అమ్మ అన్నం వండింది. వెంటనే నాకు పెట్టింది.	3. మా తమ్ముడు ఇక్కడికి వస్తాడు. వెంటనే నిన్ను కలుస్తాడు.
2. రమ నాకు ఒక సంచీ ఇచ్చింది. వెంటనే నేను బయటికి వచ్చాను.	4. నేను పుస్తకం చదివాను. వెంటనే అతనికి ఇచ్చాను.

e. Transformation drill**Model**

అతను ఇంటికి వెళ్ళాడు.

అతను ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

1. నా పుస్తకాలు తడిశాయి.

3. మనం ఇంటికి వెళ్లాం.

4. గడియారం ఆగలేదు.

5. ఆ కర్ర విరుగుతుంది.

EXERCISES

a. Break the following complex sentences into small and simple sentences, as shown in the model.

Model మొన్న గ్వాలియర్‌లో ఒక పెద్ద కొండచిలువ మేకను పట్టుకుని మింగుతూ ఉండగా దాన్ని పట్టుకున్నారు.

అ) మొన్న గ్వాలియర్‌లో ఒక వింత జరిగింది.

ఆ) ఒక పెద్ద కొండచిలువ ఒక మేకను పట్టుకున్నది.

ఇ) అది ఆ మేకను మింగుతున్నది.

ఈ) అప్పుడు జనం ఆ కొండచిలువను పట్టుకున్నారు.

1. మొన్న మా కాలేజీ ఆవరణలో జరిగిన నాటకం చూడటానికి ఊళ్ళోవాళ్ళందరూ వచ్చినప్పుడు మధ్యలో ఎందుకో నాటకం ఆగిపోయిందని జనం గొడవ చేశారు.
2. సుబ్బారావు సినిమాకు రమ్మని పిలిచినప్పుడు రవికి పని ఉండటం వల్ల రానంటే సుబ్బారావుకు కోపం వచ్చి రవితో మాట్లాడటం మానేశాడు.
3. దొంగతనం చేసి పారిపోతున్న ఒక కుర్రాణ్ణి పట్టుకోటానికి పోలీసులు పరిగెత్తుతూ ఉండగా బజార్లో లైట్లు పోవటం వల్ల ఆ కుర్రాడు పోలీసులకు దొరకలేదు.

An Intensive Course in Telugu

b. Answer the following questions as shown in the model.

Model (i) నా చొక్కా కొంచెం తడిసింది. నీ చొక్కా కూడా తడిసిందా?
నా చొక్కా మొత్తం తడిసిపోయింది.

1. మా పని కొంచెం ఆగింది; మీ పని కూడా ఆగిందా?
2. మా పని అయింది. మీ పని కూడా అయిందా?
3. ఈ కర్ర కొద్దిగా విరిగింది. ఆ కర్ర కూడా విరిగిందా?

Model (ii)

- ఆ కుక్క ప్రాణం పోయిందా? (బతుకు)   2. శర్మ కూర్చున్నాడా? (నిల్చి)
లేదు; ఇంకా బతికి ఉంది.   3. మేక చచ్చిపోయిందా? (బతుకు)
1. ఆ మనిషి నిల్చున్నాడా? (కూర్చి)   4. బాబు లేచాడా? (పడుకో)

c. Combine the following pairs of sentences as shown in the model.

Model శర్మ కిందికి దిగాడు. వెంటనే జనం చుట్టూ గుమిగూడారు.

శర్మ కిందికి దిగగానే జనం చుట్టూ గుమిగూడారు.

1. ఐదు గంటలు ఐంది. వెంటనే రైలు బయల్దేరింది.
2. రమ వచ్చింది. వెంటనే పద్మ ఇంటికి వెళ్ళింది.
3. అతనికి ఒక మేకను ఇచ్చారు. వెంటనే అది చచ్చిపోయింది.

VOCABULARY

మేక	goat	జంతుప్రదర్శనశాల	zoo
కొండచిలువ	python	అప్పగించు	to hand over
కోట	fort	కిలోగ్రాము	kilogram
ఆవరణ	campus	జామ	guava (adj.)
మింగు	to swallow	నోరూరు	secrete or run with water (as in the mouth)
శరీరం	body	విసురు	to throw
లాగు	to pull	కాకి	crow
బతుకు	to be alive; to survive	జారు	to slip (v. intr.)
కొద్ది	little	కోప్పడు	to scold
చావు	to die	భయపడు	to be afraid of; to get scared
స్థానిక	local		

GRAMMAR NOTES

55.1. In this lesson the verbal base చావు *cāvu* ‘to die’ is introduced. It behaves like the verbal bases రా *rā* ‘to come’, తీ *tē* ‘to bring’ and ఇవ్వు *ivvu* ‘to give’ before various suffixes (21.4.; 28.5.; 33.6.; 35.4.1.). Thus we can group these verbal bases into one category and call them ఇవ్వు *ivvu* group. (See 52.2.)

55.1.1. చావు *cāvu* becomes చన్- *cas-* before a suffix beginning with తీ *t* or దీ *d*, and it becomes చచ్చ్- *cacc-* before a suffix beginning with ఇ *i* ఏ *ē* or ఔ *ā*.

చావు + తుం-ది = చన్-తుం-ది = చస్తుంది ‘She/It will die.’

cāvu + tuM-di = cas-tuM-di

చావు + దాం = చన్-దాం =

చద్-దాం (26.7.) = చద్దాం ‘Let us die.’

cāvu + dāM = cas-dām = cad-dāM

చావు + ఇం-ది = చచ్చ్-ఇం-ది = చచ్చింది ‘She/It died.’

cāvu + iM-di = cacc-iM-di

చావు + ఇన = చచ్చ్-ఇన = చచ్చిన

‘that/those who/which is/

cāvu + ina = cacc-ina

are/was/were dead’

చావు + ఏ = చచ్చ్-ఏ = చచ్చే

‘that/those who/which is/

cāvu + ē = cacc-ē

are/ will be dying’

చావు + ఔ -యి = చచ్చ్- ఔ - యి = చచ్చాయి ‘They (neut.) died.’

cāvu + ā -yi = cacc-ā-yi

55.2. Let us recapitulate the behaviour of the ఇవ్వు *ivvu* group of verbs which includes రా *rā* ‘to come’, the compound bases formed by adding రా *rā* such as తీసుకురా *tīsukurā* ‘to bring’, తీ *tē* ‘to bring’, చావు *cāvu* ‘to die’, ఇవ్వు *ivvu* ‘to give’ and the permissive bases such as వెళ్ళనివ్వు *vellānivvu* ‘to allow to go’ (as they end in ఇవ్వు *ivvu*. [See 52.1.]

The following table shows the changes that occurs in these bases before various suffixes.

Verbal base	Its manifestations before suffixes beginning with		
	అ/ఆ <i>a/ā</i>	ఐ/ఓ <i>a/ā</i>	ఇ/ఏ/ఐ <i>i/ē/ā</i>
రా <i>rā</i>	రా <i>rā</i>	వన్ <i>vas</i> (21.4.; 26.6.[v])	వచ్చ <i>vacc</i> (28.5.)
తీసుకురా <i>tīsukurā</i>	తీసుకురా <i>tīsukurā</i>	తీసుకొన్ <i>tīsukos</i> (21.4.; 26.6.[v])	తీసుకొచ్చ <i>tīsukocc</i> (28.5.)
తే <i>tē</i>	తే <i>tē</i>	తెన్ <i>tes</i> (35.4.1)	తెచ్చ <i>tecc</i> (35.4.1)
చావు <i>cāvu</i>	చావు <i>cāvu</i>	చన్ <i>cas</i> (55.1.)	చచ్చ <i>cacc</i> (55.1.)
ఇవ్వు <i>ivvu</i>	ఇవ్వు <i>ivvu</i>	ఇన్ <i>is</i> (33.6)	ఇచ్చ <i>icc</i> (33.6)
వెళ్ళనివ్వు <i>vellānivvu</i>	వెళ్ళనివ్వు <i>vellānivvu</i>	వెళ్ళనిన్ <i>vellānis</i> (52.1.2.)	వెళ్ళనిచ్చ <i>vellānicc</i> (52.1.2.)

55.3. The auxiliary verb -పో *-pō* (which also behaves like the main verb పో *pō* 37.3.; 37.1.1.; 41.2.1.; 45.1.) is added to the past adverbial participle form (45.1.) of certain intransitive verbs to give an emphasis or a sense of completeness to the meaning of the verb. The compound verb thus formed - we may call this the COMPLETIVE BASE - can take all tense/and mood/modal suffixes as any other verbal base.

విరిగింది	<i>virigiMdi</i>	‘It broke.’
విరిగిపోయింది	<i>virigipōyiMdi</i>	‘It broke off’
వెళ్ళింది	<i>veḷḷiMdi</i>	‘It went.’
వెళ్ళిపోయాడు	<i>veḷḷipōyāḍu</i>	‘He went off.’
ఆగింది	<i>āgiMdi</i>	‘It stopped.’
ఆగిపోయింది	<i>āgipōyiMdi</i>	‘It stopped; It broke down.’
తెగింది	<i>tegiMdi</i>	‘It got cut.’
తెగిపోయింది	<i>tegipōyiMdi</i>	‘it got cut off.’
పడ్డది	<i>paḍḍadi</i>	‘It fell.’
పడిపోయింది	<i>paḍipōyiMdi</i>	‘It fell off’

55.4. Notice the expressions:

బతికి ఉంది	<i>batiki uMdi.</i>	‘It is alive.’
బతికి లేదు	<i>batiki lēdu</i>	‘It is not alive.’
కూర్చుని ఉన్నాడు	<i>kūrcuni unnāḍu</i>	‘He is (there) sitting.’
నిల్చుని ఉన్నాడు	<i>nilcuni unnāḍu</i>	‘He is (there) standing’

These verbs are stative verbs which express the state or condition of the subject. In this expression ఉండు *uMḍu* verb forms (forms of the existential verb (4.3.; 7.1.; 7.2.; 7.5.; 8.16.; 13.2.2.; 13.2.2.1.; 13.2.3.; 14.1.3.; 14.10.; 15.2.2.; 15.3.; 16.3.; 16.8.; 20.8.; 21.2.1.; 22.16.; 27.1.1.; 28.1.; 28.7.1.; 41.8.; 43.3.2.) as well as the corresponding negative forms are used as auxiliary verbs along with the past adverbial form of the main verb. When the ఉండు *uMḍu* verb forms (and also the corresponding negative forms) are used as auxiliary they can be written separately.

55.5. -గానే *-gānē* is added to the infinitive form of the verb (29.1.) to form a type of temporal which means ‘immediately after...’

విని-గానే	<i>vina-gānē</i>	‘immediately after hearing’
రా-గానే	<i>rā-gānē</i>	‘immediately after coming’